

~~Wilhelm Ludwell~~

1249.

- ~~1.) Tractatus juris ad Institutiones~~
- ~~2.) Disq. II. Thesauri juris~~

Wilhelmi Ludwell dissertationes XVIII. ad
Justinianearum Institutiones. Altorf. 1627.

Henrici Beszel dissertationes ad jus Pandec-
tarum Marp. 1627. Vol. 1.

Altorf. Samelbd.
Lfl.

] M23

DISPUTATIO QUINTA.
AD
IVSTINIANEAS
INSTITVTIONES.

Quam

D. O. M. A.

Permissu & auctoritate

Amplissimæ Facultatis Juridicæ in celeberrima Altdorfina.

PRÆSIDE

DN. WILHELMO LUDWELL
BORUSSO.

*Nobilissimis & Præstantissimis Dominis Collegis
examinandam exhibuit.*

CHRISTOPHORUS EMERANUS
Lerchensfelder / R. B.

Mense Januario,

ANNO M. DC. XXVII

ALTDORPHI NORICORUM,
E Typographia Balthasaris Scherffij,
Universitatis Typographi.

INSTITUTIONES
IUSTITIANAS

CHRISTOPHORI EMERANTIS
ALPHABETI IUSTITIANI IN CLOBER
M. ALPHABETI

DM. WILHELMO LUDWIG
BORDO

CHRISTOPHORI EMERANTIS
ALPHABETI IUSTITIANI

ALPHABETI IUSTITIANI
M. ALPHABETI

ALPHABETI IUSTITIANI
M. ALPHABETI

DISPUTATIO V.

Ad Tit. 2. 3. 4. & 5. Lib. 2.

RESPONDENTE,
CHRISTOPHORO EMERANO
Lerchenfelder.

THESIS I

Ltera rerum divisio est, quod res vel corporales sunt, vel incorporales. (a) Corporales sunt, quæ suâ naturâ (b) tangi possunt. (c) Incorporales, quæ tangi nequeunt. (d)

(a) *pr. Inst. de rebus corp. & incorp. l. 1. §. 1. ff. de R. D.* Est autem hæc divisio non Jctor. propria, sed à Philosophis, sive Physicis desumpta, & juri nostro accommodata, *Giph. ad d. pr. Inst. b. 1. proinde non malè ab Imp. in hunc tit. rejecta, secus quam putat Vult. ad d. 1. n. 1. Tholof. lib. 1. Syntag. jur. univ. c. 1. n. 3. Adde Clariss. Dn. Ungep. Exerc. 5. q. 1. in Ajo.* (b) Non enim necesse est, ut ipso actu tangantur, sed sufficit, ita comparatas esse, ut tangi possint, quales sunt multæ res in profundo maris & in intimis terræ visceribus, nunquam ab ullo hominum visæ, nedum tactæ *Vult. ad pr. Inst. de rer. divis. Schneid. ad h. 1. nostrum n. 2. Elias Rober. D. 6. th. 1. lit. A.* (c) Et hæc vel mobiles sunt, vel immobiles. Mobiles iterum vel in specie ita dictæ, ut aurum, vestis &c. vel se moventes, ut servi, animalia *l. 93. ff. de U. S.* quamvis hæc distinctio in jure nostro non tam accuratè observetur, *l. 15. §. 2. ff. de re jud. l. 1. §. 1. ff. d. R. V. Vult. ad d. pr. Inst. d. rer. divis. n. 5. Elias Rob. d. D. 6. th. 5. Immobiles sunt ædificia, fundi &c. d. pr. Inst. de reb. corp. & incorp. & d. l. 1. §. 1. ff. de rer. divis. Errat igitur Cujacius in l. 58. ff. d. V. O. fundum nomen juris esse, & plenam proprietatem significare existimans. Donell. ad. d. l. 58. & 5. Comm. 1. ibiq. Hüllig. lit. A.*

M 2

Elias

Erzählung

Elias Rob. d. D. th. 1. lit. B. Immobilibus annumerantur & partes metallicæ, quas vocant, non fructus inde percepti, ut post alios docet *Rober. d. D. th. 6. Foman D. 10. th. 1. lit. A.* Pisces verò si custodia causa habentur in stagno, ad res mobiles, *l. 15. in ff. de act. Empt.* Si verò propagationis causa, ad immobiles referuntur, *arg. l. 62. ff. de Usuf. l. 3. ff. de divers. tempor. præscript.* *Rober. d. D. th. 21. & Foman. d. th. 1. lit. A.* Molendina quoq; si rei immobili, puta ædificio adhareant, rebus immobilibus *arg. l. 18. ff. de act. empt.* Si verò mobili, puta navij adjuncta fuerint, mobilibus accensentur *arg. l. 1. §. 6. & 7. ff. de vi & viarmat. Rob. d. D. th. 12.* Quemadmodum & rēditus annui, modò immobilibus, modò immobilibus rebus annumerantur, prout ex re mobili, vel immobili debentur, *arg. l. 31. §. 2. C. de jur. dot. l. 24. C. de Sacrosanct. Eccles. l. 6. §. 1. C. de secund. nupt.* Idem dicendum de actionibus & nominibus. Quamvis enim propriè nec mobilia, nec immobilia dicantur, *l. 15. §. 2. ff. de re jud.* Si tamen lex municipalis, vel alia necessitas urgeat, ut ad alterutrum divisionis membrum referantur, ex re cujus occasione competuat interpretationem recipiunt, *Alciat. in l. 93. n. 3. ff. d. V. S. Costal. ad. l. 7. §. 4. ff. de peculio. Rober. d. D. th. 8. Foman d. D. 10. in pr. (d) tot. tit. Inst. de reb. corp. & incorp.* Et hæc vel in quantitate consistunt, ut nummi, *l. 46. ff. de Condict. indeb. l. 94. ff. de solut.* nisi fortè in concreto, ut corpus considerentur: tum enim rebus corporalibus, mobilibus adnumerantur, *l. 79. §. 1. ff. de leg. 3.* Vel in facto ut possessio, *l. 1. §. 1. ff. de acquir. vel amittend poss.* Vel in jure, ut hæreditas, obligatio &c. *d. r. Inst. de reb. corp. & incorp.* quæ in jure consistere dicuntur, non quod solùm à jure fingantur, & esse intelligantur, revera autem non sint, ut vult *Donell. 5. Comm. 7.* Sed quia nullum habent corpus, *Coras. in l. 1. §. 2. ff. d. rer. divif.*

II.

Rebus incorporalibus annumeratur & servitus, (a) quæ est jus (b) in realiena (c) ad usum (d) alterius alijus prædij vel personæ (e) constitutum. (f)

(a) Servitus à serviendo, quod in servire, sive prodesse significat, dicta, differt ab ea, de quâ *supra lib. 1. actum.* Ea enim à servando dicitur, §. 3. *Inst. de jur. person. l. 4. §. 2. ff. de stat. hom. & ad jus personarum pertinet, l. 3. ff. d. r. pr. Inst. de jur. person.* hæc verò ad jus re-

rum,

rum, §. ult. *Inst. de reb. corp. & incorp.* In eo tamen conveniunt, quod utraq; contra naturam sit, §. 2. *Inst. de jur. pers. l. 8. C. servit. & aqua*, & quidem jure gentium introducta d. §. 2. & §. fin. *Inst. de usu & habit. Coraf. in rubr. de servit. n. 11. Forst. D. 7. th. 1. Henning. Wegen. D. 5. th. 1. lit. B.* (b) id est qualitas, arg. l. 20. §. 2. ff. de acquir. rer. domin. & l. 86. ff. de V. S. ibiq; Gædd. sive conditio rei l. 23. §. 2. ff. de serv. pred. rustic. Don. 9. *Comm. 21. Arum. Exerc. 5. th. 1.* Definiri autem servitutem commode per jus, apparet tum ex textibus generalibus in §. 2. *Inst. de reb. corp. & incorp. l. 2. l. 6. ff. de servit. pred. Urban.* tum etiam ex inductione specierum ususfructus, viæ, actus, itineris, &c. quæ omnes per jus à Ictis de finiuntur. *Valent. Riemer* tamen *Ill. quest. Dec. 4. q. 6.* per privationem libertatis definiendam contendit, arg. l. 5. §. 9. ff. de oper. nov. nunc. Sed nescio an genus hoc satis sit commodum. Nam quamvis concedatur servitutem, deminutionem quandam sui juris aut libertatis privationem inducere; vix tamen admitti potest, servitutem meram privationem esse, nec quicquam positivum continere arg. d. l. 20. & d. l. 86. (c) Res enim propria nemini servit, l. 26. ff. de servit. Urban. pred. l. 33. §. ult. ff. de servit. rust. pred. l. 5. pr. ff. si ususfr. petatur. Rem autem intelligimus non prædium tantum, l. 1. ff. communia pred. & c. Sed etiam res mobiles, ut in usufructu interdum, l. 7. pr. l. 15. §. 3. ff. de Usufr. Imò & quæ usu consumuntur, ut in quasi usufructu. (d) Nam servitus; quæ neq; prædio; neq; personæ utilis est, constitui nequit, l. 15. pr. ff. de servit. l. 8. §. 6. ff. si servit. vindic. Illud necesse non est, ut statim utilis sit, sed sufficit naturâ ita comparatam esse, ut utilis aliquando esse possit, l. 19. ff. de servit. & l. 55. ff. de Usufr. Sub utilitate autem, & amoenitate, sive voluptatem complectimur, arg. l. 41. ff. de Usufr. l. 3. ff. de aqua quotid. & serv. & l. 16. §. 1. ff. quod vi aut clam. Vult. ad §. 2. *Inst. de Servit. rust. & urban. pred. n. 3. Duaren. ad. d. l. 15. ff. de servit. Donell. d. c. 21. wesenb. in π. ff. de servit. n. 3. Adde Bronch. cent. 2. Assert. 89. Gov. 2. var. 15. Pac. cent. 3. q. 55. Iohan. Super. in d. l. 15. ff. de Servi. Eliam Rob. D. 8. th. 1.* Usus autem iste non eò spectat, ut Dominus prædii vel rei servientis cogatur aliquid facere, sed potius ut patiat, aut non faciat in suo, l. 15. §. fin. ff. de Servit. l. ult. §. ult. ff. de contrab. empr. Cæpolla in tract. de servit. c. 12. (e) d. l. 15. pr. ff. de servit. Unde Servitutis desumitur divisio in l. 7. ff. eodem. (f) modis videlicet à jure nostro introductis, de quibus infra suo loco.

M 3

3. Estq;

aut servientis aut dom

III.

Estq; vel realis vel personalis. (a) Realis est, quam prædium (b) prædio vicino debet. (c) Quæ vicissimæ vel rustica, vel urbana, (d) prout prædia quibus ea debetur, (e) vel rustica sunt, (f) vel urbana. (g)

(a) *l. 1. ff. de servit. gl. ad. pr. Inst. de Servit. & l. 2. ff. eodem. Capolla in d. tract. de Serv. c. 1. & Dd. vulgò servitutum dividunt in personalem, realem, & mixtam. Personalem vocantes, quâ persona personæ servit, de quâ D. 1. actum. Realem quâ res rei. Mixtam iterum duplicem faciunt, unam quâ res personæ, & alteram quâ persona rei servit, hujus exempla extare putant in l. 71. ff. de condit. & demonstr. l. 17. ff. de alim. & cibis. legat. l. 4. ff. de manumiss. test. Verum prima species huc planè non pertinet, ut th. 1. dictum: Ultima verò ne servitus quidem est, sed obligatio tantum personæ. Donell. d. lib. 9. c. ult. Duaren. ad. d. t. ff. de Servit. Arum. d. Exer. 5. th. 2. Forst. d. D. 7. q. 2. Foman. D. 10. th. 3. lit. H. Henon. D. 5. th. 2. (b) Unde & prædialis dicitur, l. 1. §. ult. ff. comm. præd. quia sine prædiis esse, aut constitui nequit, d. l. 1. & §. 3. Inst. de Servit. præd. Promitti tamen servitus potest, etiam si prædium nullum sit, modò futurum certò speretur; l. 23. §. 1. ff. de Servit. urban. præd. Bronch. cent. 1. assert. 96. Arum. d. Exer. 5. th. 11. Elias Rob. d. D. 8. th. 4. Henon. d. D. th. 10. Paulus Berens. D. 4. th. 1. q. 2. (c) Si videlicet locus intermedius servitutis usum impediturus sit: aliàs vicinitatem prædiorum, ne rusticorum quidem exigi verius est, l. 27. §. penult. ff. de aqua & aqua plu. arcend. l. 6. pr. & l. 7. §. 1. ff. comm. præd. l. 14. §. fin. ff. de Servit. & ibi Duaren. Donell. lib. 11. Comm. c. 2. & ibi Hillig. lit. A, Capolla d. tract. c. 18. Forst. d. D. 7. q. 3. Adde Bach. ad Treutl. vol. 1. D. 17. th. 2. lit. B. (d) *l. 2. ff. de Serv. l. 2. ff. com. præd. Inst. de Serv. rustic. & urban. præd. & r. r. ff. de Serv. V. & R. præd.* (e) Utrum enim servitus rustica sit, an urbana dijudicandum est ex prædio, cui deberetur servitus, ut si rustico debeatur prædio, servitus sit rustica, si verò urbano, urbana. Hinc fit, ut una eademq; servitus, interdum rusticis, interdum urbanis annumeretur servitutibus; prout vel rusticis, vel urbanis deberetur prædiis, l. 2. ff. de Serv. urban. præd. l. 2. ff. de Serv. rustic. præd. Capolla d. tract. c. 11. n. 10. Foman. d. D. th. 6. lit. A. (f) Qualia sunt non tantum agri & fundi, sed & ædificia, quæ pecorum, sive fructuum reponendo-*

rum.

rum gratia, sive in urbe, sive extra eam structa sunt, *arg. l. 1. pr. ff. comm. prad.* (g) cujusmodi censentur omnia aedificia, quae habitandi gratia facta sunt, sive in urbe, sive extra eam, in villa posita reperiuntur, §. 1. *Inst. de Servit. prad. & d. l. 1.* Prædia enim à se invicem non loco, sed materia. hoc est usu & sine distinguuntur, *l. 1. ff. C. de prad. & aliis reb. minor. l. 198. ff. de V. S. ibiq; Gæd. Arum. d. exerc. 5. th. 3. Foman. d. D. 10. th. 4. lit. D. Haenon. d. D. th. 3. Adde Cæpollam d. c. 11. n. 2. & aliquot seqq.*

*Prædia urbana iuncta
aedificia extra urbem, quae
habitationem et usum
rum aedificiorum in tempore
eundi ca.*

IV.

Rusticæ servitutes sunt, iter, actus, via. (a) Iter est jus eundi, ambulandi hominis, non etiam jumentum agendi, vel vehiculum. (b) Actus est jus agendi jumentum vel vehiculum. (c) Via est jus eundi & agendi & ambulandi hominis. (d) In quarum definitionibus nihil corrigendum arbitramur. (e)

(a) *pr. Inst. de Servit. prad. & l. 1. ff. de Servit. rustic. prad.* Quæ tamen accuratè loquendo, non tam specie, quàm gradu secundum plus & minus differre videntur, ut notat. *Bach. ad Trentl. d. D. 17. th. 4.* (b) *d. princ. & d. l. 1.* Et qui hanc servitutem habet, non tantum pedes ire, sed etiam equo, lectica, aut sella vehi potest, *l. 7. & l. 12. ff. de Servit. rustic. prad.* Vocabulum autem ambulandi aliquid amplius exprimit, quam ire, ita ut commeari ultro citroq; cum libet, nec tantum necessitatis causa id facere possit, sed etiam voluptatis, & quoties visum est. *Donell. lib. 11. c. 6.* (c) *d. pr. & d. l. 1.* Est enim actus alius plenus, cum utroq; jure & jumentum & vehiculum agendi, *d. l. 7. & d. l. 12. ff. de serv. rustic. prad.* alius minus plenus, vel propter conventionem partium, vel qualitatem loci angustioris, *l. 13. ff. de Servit.* Qui autem actum habet, is & iter habet, eoq; uti potest etiam sine jumento: cum actui iter perpetuè inest, *d. pr. & d. l. 1.* Non quidem ut separata servitus: ita enim aliud est iter, aliud actus, *l. 9. in fin. ff. de novat.* ut si quis iter petierit, deinde actum petat, exceptione rei judicata non removeatur *l. 11. §. 6. ff. de except. rei judic.* Sed tanquam pars quædam totius *l. 5. ff. d. V. O.* vel tanquam sequela & effectus quidam. Qui enim agere potest, utiq; etiam facultatem eundi habet, eum quia nemo agere potest, nisi simul eat, *arg. l. 2. ff. de jurisd.* rum quia in majori

in majori, id quod minus est, includitur, *l. 21. ff. de R. l. Wesenb. in c. ff. de Servit. rust. præd. n. 1. Donell. d. lib. 11. c. 6. Duaren. 1. D. 31. Costal. ad l. 1. ff. d. t. Elias Rober. d. D. 8. th. 6. Valent Riemer. D. 4. q. 9. Adde Cl. Dn. Vngep. exerc. 5. q. 5. (d) Nam via & iter & actum in se continet, *d. pr. & d. l. 7. & utroq; jus pinguius. Unde qui viam habet, & lapides, & ligna trahere, & rectam hastam ferre potest, l. 7. ff. d. t. quæ omnia vocabulo agendi in definitione comprehendi videntur, ut ex Alber. Gentil. not. Hollig. ad Don. lib. 11. c. 6. lit. l. Illud autem hisce speciebus commune est, quod si sine certa partis fundi determinatione constituta fuerint, electio ejus sit, cui constituta est, l. 9. ff. de Servit. l. ult. ff. de aqua quotid. & estiv. Donell. d. lib. 11. c. 13. Arum. d. exerc. 5. th. 7. (e) Quam variè. Dd. has definitiones corrigant, videri potest apud Tr. d. D. 17. th. 4. lit. C. Sed ut dictum, nos correctiones istas omninò rejicimus: cum à textuum correctione, quantum fieri possit, abstinendum sit, Bronch. cent. 2. assert. 8. Treutl. d. th. 4. lit. C. Dn. Ungep. d. Exerc. 5. th. 5. in fine.**

V.
His rectè annumerantur (a) Aquæ ductus, (b) Aquæ haustus, (c) pecoris ad aquam appulsus, (d) jus pascendi, (e) calcis coquendæ, (f) & similia. (g)

(a) §. 2. *Inst. d. 1. & l. 1. §. 1. ff. de Servit. rust. præd.* Si videlicet ad prædiorum utilitatem jura hæc constituta fuerint. Nam si expressè ad personarum usum concedantur, personales servitutes erunt, *l. 37. ff. d. 1. l. 1. ff. de alim. & cibar. legat. Wes. in c. ff. b. 1. Arum. d. Exerc. th. 10. Paulus Berens. d. D. 11. 2. q. 3. & Forst. D. 9. q. 5. (b) jus aquæ ducendæ per fundum alienum, *pr. Inst. d. 1. l. 1. pr. ff. de Servit. rust. præd. quod fistulis, id est canalibus l. 18. ff. de Servit. urban. præd. vel rivo fieri solet, l. 11. §. fin. ff. comm. præd.* Sed non aliter quàm si aqua perpetua sit, *l. 1. §. 5. ff. de aqua quotid. & estiv.* Nam ex lacu vel stagno aquæ ductus concedi non potest, *l. 28. in fine. ff. de Servit. urbanor. præd. Donell. d. lib. 11. c. 3. Foman. d. D. 10. th. 9. Adde Myns. ad. d. pr. Wesenb. in c. ff. de Servit. rust. præd. n. 2. Capolla de S. R. P. c. 4. (c) d. l. 1. §. 1. Jus videlicet hauriendi aquam ex flumine, fonte, puteove privato: nam ex flumine publico etiam sine servitute haurire licet, *l. 3. in fin. ff. d. t. Qui autem hanc servitutum habet, & iter ad hauriendum habere videtur, d. l. 3. §. fin.***

Capolla

Cæpolla c. 7. Donell. d. lib. 11. c. 7. (d) Jus pecus suum ad aquam alterius, agendi ut ex ea bibat, *d. §. 2. Inst. h. e. d. l. 1. §. 1. l. 4. l. 5. ff. de S. R. P.* Si quis autem majorem pecorum numerum, quam debet, appulerit, prohibitio non in omnibus, sed in iis tantum pecoribus, quæ numerum constitutum excedunt, militabit, *l. 1. §. 18. ff. de aqua quorid. & estiv.* In his enim quæ dividua sunt, utile per inutile non vitatur, *l. 5. §. 2. ff. de donat. inter virum & uxorem, l. 1. §. 5. ff. de V. O. Cæpolla d. loco. c. 8. n. 4. (e) d. §. 2. d. l. 1. §. 1. & d. l. 4. ff. de Servit. R. P.* Quæritur hîc, an quis collectis frugibus prohibere possit, quo minus alii animalia sua in ipsius agrum pascendi causa mittant? Quod affirm. per *l. 2. 3. C. de pasc. publ. & priv. quia herbæ in agro meo natæ, meæ sunt, l. 9. l. 7. §. ult. ff. de acquir. rer. domin. & frustra alias jus pascendi in alieno & privato agro jure servitutis acquireretur, Coras. ad l. 1. ff. de Servit. n. 133. Foman d. D. 1b. 10. lit. C. Adde Cæpollam c. 9. n. 46.* Servitus autem hæc uti nemo debet, cum pecoribus morbofis, & pestiferis, ne & alia pecora contagione pereant, *arg. l. 13. pr. cum ibi notat. ff. de action. empr. Cæpolla d. c. 9. n. 20.* Ubi addit, mulierem inhonestam ex vicinia expelli posse. (f) *d. §. 2. d. l. 1. §. 1. l. 5. ff. de Servit. rust. præd. quatenus videlicet dominantæ prædio opus est, d. l. 5. in fine & l. seq. ff. d. r. Cæpolla c. 10. n. 2. Foman d. D. 1b. 10. lit. D.* (g) Puta arenæ fodiendæ, cretæ, lapidisq; eximendi, ligna secandi, uvæ premendi &c. *Wesenb. in w. ff. d. r. n. 4. Donell. d. lib. 11. c. 7.* Ita tamen, ut pomum de cerperliceat, ut spatari, ut cœnare in alieno possimus, servitus realis imponi nequit, *l. 8. ff. de Servit.* Sed si constitutum tale jus fuerit, valebit nihilominus ut personalis servitus. *Costal. in d. l. 8. & l. 37. ff. de Servit. R. P. Trentl. d. D. 1b. 5. lit. C.* De jure venandi controvertitur, an ad Servitutes reales pertineat? *Et Geil. 2. obs. 66. id affirm.* Sed verius est, hoc jus servitutem planè non esse: neq; realem, quia ad prædiorum utilitatem non pertinet: nec personalem, quia contra naturam servitutum harum ad heredes transit: sed proprium quoddam jus per se subsistens, *Bocer. Class. 4. D. 3. 1b. 24. Harprecht ad §. 12. Inst. de R. D. n. 130. & seqq. Niell. D. feud. 3. 1b. 2. Henon. d. D. 5. 1b. 2.*

VI.

Urbanæ servitutes sunt, jus oneris ferendi, (a) tigni immittendi (b) stillicidii, (c) fluminis (d) recipiendi

N

vel non

*hujus: Primus est hujus
non est. & primus
post hoc. Distinctio de leg
a rebus. Jam enim
prohibiti duplicia sunt
in casu quæ si primo
sunt locali.*

vel non recipiendi, (e) altius tollendi, (f) vel non tollendi, (g) ne luminibus officiat, (h) Servitus luminum, (i) & similes, (k)

(a) Ut paries aut columna vicini, onus vicinarum ædium sustineat, §. 1. *Inst. de serv. præd.* Et quamvis regulariter ea servitutium natura non sit, ut quis facere aliquid cogatur, *l. 15. §. fin. ff. de Serv.* is tamen qui hanc servitutem debet, parietem aut columnam, quæ onus sustinet, reficere & reparare suis sumptibus tenetur, *l. 33. ff. de servit. urban. præd. l. 6. §. 2. l. 8. §. 2. ff. si servitus vind.* Futura verò ædium dum paries reparatur, ad ipsum ædium dominum pertinet, *d. l. 8. pr. Myns. Schneid. ad d. §. 1. Forst. D. 7. q. 8.* (b) Ut liceat tignum, sive trabem in alienum parietem immittere, *d. §. 1. & l. 20. ff. de servit. urb. præd.* Et qui hanc servitutem debet, vicini tantum tignum suscipere, non etiam parietem reficere tenetur, *d. l. 8. §. 2. ff. si servitus vindicetur*, (c) dicitur stillicidium, quasi stillarum cadium, quod stillæ, sive guttæ à tectis cadant. *Myns. & Borch. d. §. 1.* (d) *d. §. 1.* Quæ servitus ita differt à priori, quod stillicidium guttatim cadat, ut dictum: flumen verò cum impetu & colluvione emittatur: deinde quod stillicidium semper ex alto, sive superiore loco, flumen verò plerumq; ex imo constituitur, ut *ex Parrone monet Giph. ad. d. §. 1.* (e) Est enim utraq; hæc servitus vel affirmativa vel negativa: quarum illa stillicidium & flumen in vicini tectum, vel aream avertere licet, hæc verò prohibetur vicinus stillicidium in aream vel tectum vicini avertere, ut docet *Vult. lib. 1. Jurisp. Rom. c. 63. Hüllig. ad Donell. d. lib. 11. c. 5. lit. L. Adde Myns. Schneid. ad. d. §. 1. Cæpollam de Serv. urb. præd. c. 29. Donell. d. c. 5. paulo aliter id explicantes.* (f) Sive ædificandi in alitudinem quo usq; libuerit. Quamvis enim naturaliter in solo suo cuilibet jus sit, in infinitum, vel ad cælum usq; ut ajunt, ædificandi, *l. 2. ff. de servit. urb. præd.* tamen quia legatis, pacto, aut consuetudine libertas hæc imminui, aut tolli potest, hujus etiam constitutionis usus aliquando esse potest. Cui namq; vicinus permittit præter usitatum, ædificandi morem, prioremq; ædium formam, altius tollere, is servitutem altius tollendi habere dicitur, *l. 2. ff. d. 1. & d. §. 1. Inst. eod. Wesenb. in ff. h. t. n. 3. Coraf. lib. 3. miscell. c. 24. Don. d. c. 5. & ibi Hüllig. lit. H. Pac. cent. 3. q. 56. Bronch. cent. 2. assert. 99. Arum. d. Exerc. th. 8. Hanon. d. D. 16. 4. Adde Vult. lib. un. disc. c. 5. qui distinguit inter Servitutem*

virtutem

vitutem remissam & cessam, & Bach. ad Treutl. d. D. 1b. 2. lit. D. Alia
 hæc servitute id agi existimant, ut vicinus ædes suas teneatur altius
 tollere, ne prospectus in meas pateat. Cæpolla de serv. urb. præd. c. 20
 Schneid. ad d. §. 1. n. 17. Sed hæc opinio manifestè currit contra l. 15. §.
 1. ff. de Serv. à quâ nusquam excepta legitur hæc altius tollendi servi-
 tus. (g) Quo vicinus ædes suas altius tollere prohibetur, d. §. 1. &
 d. l. 2. ff. h. t. Forst. d. D. 9. 9. (h) sive id fiat altius ædificando, sive alio
 quocunq; modo. Hæc enim servitute constitutâ, non modò altius
 ædificare, ut luminibus officiat, vicinus non potest, sed nec ullum
 quidem aliud impedimentum inferre, l. 15. ff. de S. V. P. adeò ut etiam
 arborem ponere, quæ luminibus obsit, vel umbram eiloco, cui sol
 necessarius est, facere prohibeatur, l. 17. ff. eod. t. Unde perperam
 hanc cum superiore altius non tollendi servitute, à quibusdam con-
 fundi, luce meridiana clarius est. Wesenb. ff. d. t. n. 4. Duar. 2. D. 33. Hor.
 2. amic. respons. 5. Forst. d. D. 7. 9. 10. Hen. d. D. th. 5. Val. Riem. d. Dec. 4. 9. 10
 Du. Ong. d. Exerc. 6. 9. 6. (i) Quâ nobis lumen seu fenestras, quibus lu-
 men cæli hauritur, in vicini parietem immittere conceditur, l. 4. ff.
 d. t. hanc quoq; à præcedente ne luminibus officiat servitute, dif-
 ferre manifestum est. Nam quamvis hæc illam necessariò in se con-
 tineat, utpote inutilis aliâ futura: tamen eadem patet latius, & cum
 sufficiat in illâ aliquid non fieri, in hæc etiam servientem pati aliquid
 oportet, d. l. 4. Wesenb. & Duar. dd. loc. Treutl. d. D. 1b. 3. lit. A. Forst.
 d. D. 9. 11. Henon. d. D. th. 6. Illud hîc controversum est, an liceat servi-
 tute etiam non constituta, in proprio pariete fenestram habere, in
 vicini aream eo invito? Quod aff. quia hæc in suo aliquid fa-
 cere permissum est, quatenus in alienum nihil immittitur, l. 8. §. 5. ff.
 si serv. vind. at hîc in alienum nihil immitti expeditum est. Facit
 quod ædes suas altius tollere, etiam si vicino officiat, licitum sit,
 l. 9. ff. de S. V. P. Cur ergo parietem proprium, etiam si vicino forsitan
 id molestum sit, aperire non liceat? Horo. d. lib. 2. amic. respons. cap. 37.
 Don. d. c. 5. & ibi Hiliig. lit. E. & F. Connan. 4. Comm. 10. Bach. ad Treutl. d.
 th. 3. lit. A. Paul. Berens. d. D. th. 1. 9. 9. Quod tamen ita demum verum
 putamus, si fiat utilitatis nostræ causa; non si ad æmulationem vicini,
 ut illi molesti simus, nihil commodi inde habituri. Malitius enim
 indulgendum non est, l. 38. ff. de R. V. l. 1. §. 12. ff. de aq. & aq. plu. arc.
 (k) Ut sunt servitus projiciendi, protegendi, prospectus, ne pro-
 spectus

spectui officiat, cloacæ, foraminis, positum non habendi. *Cæpol. d. loc. cap. 31. 32. 33. 34. wesenb. in π. ff. h. r. Vult. d. cap. 63. Treutl. d. th. 3. lit. B. & C.*

VII.

Constituuntur servitutes, (a) vel ultimâ voluntate, (b) vel inter vivos pactis, (c) & stipulationibus, (d) adjudicatione, (e) & præscriptione. (f) Amittuntur remissione, (g) confusione, (h) rei interitu, (i) & non utendo per modum & tempus. (k)

(a) Ipso jure purè tantùm & sub modo; non ex tempore, neq; ad tempus, neq; sub coditione, neq; ad certam conditionem: si tamen hæc adjiciantur, per pacti vel doli exceptionem occurreret contra placita servitutem vindicanti, *l. 4. ff. de serv. & ibi Iohan. Super. l. 56. §. 4. v. nam & hæres. & c. ff. de V. O. Gov. 1. var. lect. 9. Wesenb. in π. ff. d. r. n. 8. Elias Rober. d. D. th. 5.* (b) Veluti testamento, codicillis, mortis causa donatione, §. ult. *Inst. de serv. præd. r. r. ff. de serv. leg.* Hoc modo autem constituta servitute, traditione vel patientiâ opus non est, sed statim à morte testatoris, ipso jure etiam ignorantia acquiritur, *l. 19. §. 1. in fine. ff. quemad. serv. amitt. junct. l. 80. ff. de leg. 2. & l. 64. in f. ff. de furt.* (c) Videlicet contractibus in continenti adjectis: ejusmodi enim pacta contractibus inesse censentur, *l. 7. ff. de pact.* (d) *d. §. ult. Inst. de serv. præd.* Verùm duobus hisce modis, pactis videlicet & stipulationibus servitutes non aliter constituuntur, quàm si traditio accedat, quæ sit vel determinatione loci, per quem sit servitus, vel patientia fruendæ servitutis, *l. 3. pr. ff. de usufr. l. 7. §. fin. ff. de serv. R. P. l. 11. §. 1. ff. de publ. in rem act. Vult. ad d. §. f. Arum. d. Exerc. 5. th. 22. Humm. 2. var. resol. tr. 2. q. 73.* Et constituuntur servitutes ab iis tantùm, qui veri sunt prædiorum domini, *l. 1. l. 5. pr. l. 8. ff. comm. præd. & quidem in solidum.* Nam unus ex dominis rei communis servitutem nec imponere, nec acquirere potest, ne pro suâ quidem parte, *l. 2. l. 8. §. 2. ff. de serv. l. 34. ff. de serv. rust. præd. Don. d. lib. 11. c. 9. Gædd. ad. l. 85. ff. de V. S. Elias Rob. d. D. th. 3.* Vasallus quoq; in re feudali servitutem propriè constituere nequit, *arg. l. 4. ff. de serv.* Nam quamvis imposuerit, ipsi tantùm nocet, & feudo ad dominum vel agnatos reverso extinguitur. *c. un. de invest. de re alien. fact.*

en. fact. Bach. ad Treutl. d. D. th. 6. lit. A. Idem de superficiario & emphyteuta docet, *Cœpoll. de serv. urb. præd. cap. 24.* Usufructuarius planè servitutum imponere nequit, *l. 15. §. 7. l. 61. ff. de Usufr.* An & precario servitutes concedi possunt? Ita videtur *ex l. 3. l. 15. §. 2. ff. de precar.* Sed hæ non sunt propriè servitutes, cum quandoquæq; concedenti libuerit, interdicto de precario revocari possunt, *l. pen. ff. comm. præd. Cujac. 22. obs. 37.* (e) Puta si iudex in iudicio familiæ eriscunda aut communi dividendo, servitutum imposuerit, *l. 22. §. 3. ff. famil. erisc. l. 18. ff. comm. divid.* (f) Nam quamvis servitutes tanquam res incorporales nec possideri propriè, *l. 3. pr. ff. de acquir. poss. l. 4. §. 27. ff. de usurp. & usuc.* nec usucapi possint, *l. 9. ff. d. t. & l. 43. §. 1. ff. de acquir. rer. dom.* longo tamen usu & quasi possessione acquiri, & quasi usucapi possunt, *l. 10. pr. ff. si serv. vind. l. 1. l. 2. l. 13. C. de serv. & aqua. Duar. 1. D. 34. Donell. 11. Comm. 11. Costal. ad. l. 14. ff. de serv. Pac. cent. 3. quest. 53.* Nec distinguendum est cum Dd. inter servitutes continuas & discontinuas: cum omnes servitutes perpetuam & continuam causam habeant, *l. 28. ff. de serv. præd. urb. & ibi Costal. ex inded; continuam saltem quasi possessionem.* Donell. d. loc. Imò hodiè post transformatam à Justiniano usucapionem rectè defendi videtur, servitutes & propriè usucapi, *arg. l. ult. C. de prescript. long. temp. & l. un. C. de usuc. transf. Bach. ad Treutl. d. D. 17. th. 8. lit. B. Valent. Riem. Illust. q. Dec. 4. q. 7. Andr. Gerb. Dec. 5. q. 3.* Titulus autem in hac servitutum præscriptione necessarius non est, si adit domini scientia & patientia, *d. l. 10. ff. si servitus vindicetur, l. 2. C. de serv. & aqua.* quod si verò illa non adfuerit titulo omnino opus erit, *l. fin. C. de prescript. long. temp. Andr. Gerb. d. D. q. 4.* (g) *arg. l. 6. & l. 14. §. 2. ff. de serv.* Idq; non expressis solum verbis, sed etiam tacitè, si videlicet aliquid concedatur, quod cum servitute debita simul consistere nequeat, *l. 8. ff. quemad. serv. amit.* (h) Si idem utriusq; prædii dominus esse cæperit, *l. 2. ff. d. t. quemad. serv. amit. l. 26. ff. de serv. urb. præd. adeo ut si dominus iterum vendat & deberi sibi servitutum velit, de novo imponenda sit, l. 30. ff. de serv. præd. urb. l. 10. ff. comm. præd.* (i) *wesensb. in t. ff. quemad. serv. amit. n. 4.* Quod verum est, si res in totum pereat, ita ut restitui nequeat, aliàs si restituta postmodum res, vel prædium fuerit, pristina adhuc servitus debetur, *l. 24. ff. quemad. serv. amit. l. 24. ff. quibus mod. usuf. amit.* Quod tamen

tion ex iure est, sed utilitatis causa receptum, l. 20. §. 2. ff. de serv. urb. præd. Vult. lib. 1. Jurispr. Rom. c. 65. n. 78. (k) Puta si quis vel planè servitute usus non sit, vel usus quidem, sed non modo præscripto, l. 15. ff. quib. mod. usufr. amitt. l. 10. §. 1. l. 11. pr. l. 18. pr. ff. quemad. serv. amitt. Idq; 10. annis inter præsentès, & 20. inter absentes, l. 13. l. f. C. de serv. & aq. Aliter tamen rusticæ, aliter urbanæ non utendo amittuntur. In iis enim solus non usus sufficit: in his verò requiritur & libertatis usucapio, l. 7. & d. l. 18. ff. d. r. l. 6. ff. de serv. urb. præd. l. 4. §. ult. ff. de usucap. & ibi Cujac. Treutl. d. D. 17. th. penult. lit. B. Quod si verò non nisi alternis annis vel mensibus ire liceat, duplicato tempore constituto, demum amittitur, d. l. 7. ff. quemad. serv. amitt. Foman d. D. 10. th. f. lit. E. Iter autem sepulchro debitum, non utendo nunquam amittitur, h. 4. ff. d. r. quemad. serv. amitt. Non quidem propter religionem, aliàs ne remitti quidem posset, contra l. 14. §. 1. ff. de serv. Sed quia servitutes non amittuntur non usu per id tempus, quo non potuit ex constitutione servitutis quis uti, etiã si vellet: huic enim nihil imputari potest, arg. l. 17. §. 3. ff. de usur. l. 1. in f. C. de annat. except. Donell. d. lib. 11. Comm. ult. Treutl. d. th. penult. in f.

VIII.

Personalis servitus est, quam res personæ debet.
 (a) Eaq; triplex. (b) Ususfructus, Usus & habitatio.
 (c) Ususfructus, est jus, (d) alienis rebus utendi fruendi.
 (e) Qui dividitur in verum & quasi, (f) quorum ille
 in rebus quibus salvâ substantiâ uti possumus: (g) hic
 in iis quæ usu consumuntur, (h) consistit.

(a) Ad dijudicandam enim servitutum naturam, videndum est, cui ea debeat; ut si quidem prædio sive rei, realis sit, si verò personæ, personalis censeat servitus. Myns. & Schneid. ad pr. Inst. de Usufr. (b) quod verum est de propriis, & ordinariis servitutum personalium speciebus, quæ semper personæ sunt & manent, nec unquam fieri, aut dici servitutes reales possunt. Aliàs enim cum ex servitutibus realibus personales fieri possint, ut supra th. 5. dictum. tot servitutum personalium species constitui possent, quod in universum

versum sunt servitutis species. *Wesemb. in w. ff. d. t. d. S. R. P. Vult. d. c. 63. n. 11.* (c) Quamvis enim Forst. & alii habitationem excludere conentur, verius tamen est, & hanc servitutis speciem esse: ut inter alia fati probat §. pen. & ult. *Inst. de usu. & habit. Myns. Schneid. & Dd. mag. communiter ad d. pr. Inst. de usuf. Henning. Wegen. D. 5. th. 5. lit. B.* Quid autem de operis servorum dicemus? Eas planè servitutes non esse. Forst. *D. 3. th. 10.* Sed ijs legatis, interdum usumfructum, interdum usum, interdum nec usum, nec usumfructum legatum videri. *Borch. ad pr. Inst. de usu & habitu. n. 5. 6. 7.* (d) Id est servitus personalis, arg. *l. 1. ff. de serv. posito genere remotiori, pro propiore, Vult. d. c. 63. n. 16. Treutl. vol. 2. D. 16. th. 1. lit. A. Forst. d. D. 8. q. 2. (e) d. pr. Inst. de usuf. & l. 1. ff. eod.* Quod autem ibidem additur: salvà rerum substantiâ, id ad usumfructum verum tantùm pertinet; in quo rerum substantia salva debet esse: quod de usufructu generatim accepto, non nisi valdè improprie dici potest. *Trent. d. l. adde Ho-80. Illust. q. 24. Borch. cent. 1. miscel. assert. 47* (f) *d. pr. junct. §. 2. Inst. de usuf.* Vulgò Dd. usumfructum in causalem & formalem dividunt; Causalem vocantes eum, quem dominus habet ex causa rei, id est, jure dominij, *l. 21. §. 3. ff. de Except. rei. jud.* Formalem verò jus utendi fruendi à proprietate separatum. Verùm re attentius considerata, nominis potius distinctio, quàm generis in species divisio esse videtur, ut rectè docet. *Coraf. 5. Miscel. 3. Donel. 10. Comm. 2. Conn. 4. Comm. 3. Gædd. ad l. 25. n. 2. ff. de V. S. Arum. d. Exerc. 5. th. 16. Hæm. d. D. 16. 15. Forst. d. D. 8. q. 2. (g) d. pr. Inst. de usuf. & d. l. 1. ff. eod.* Hinc quaesitum, An vestimentorum etiam verus ususfructus esse possit? Quod aff. si illorum tanquam corporum ususfructus legatus sit, *l. 15. §. 5. ff. de usuf. l. 9. §. pen. usuf. quemadmod. cav.* non si tanquam quantitatis: tùm enim quasi usumfructum esse verius est. *d. §. 2. Inst. de usuf. & ibi Pac. in not. Adde gloss. Gypban. ad d. §. 2. Fachin. & contr. 12. Dn. Ungep. Exerc. 6. q. 8. in Nego.* (h) Cujusmodi sunt, vinum, oleum, frumentum, pecunia numerata &c. Cum enim neq; naturalis, neq; civilis ratio permetteret, ut harum rerum verus esset usuf., Senatus utilitatis causa censuit quasi usumfructum constitui posse, *d. §. 2. Inst. h. 7. & s. 1. ff. de usuf. ear. rer. qua usu. consum.*

Constituitur Ususfructus purè, vel sub conditione,
 (a) pro parte divisa, vel indivisa. (b) Et verus quidem,
 tam inter vivos, quàm mortis causa. (c) Quasi verò ul-
 timà voluntate tantùm. (d).

(a) l. 16. ff. famil. ercisc. Quà in re differt Ususfr. à servitutibus
 realibus, l. 4. ff. de Serv. Rationem differentie Vult. ad pr. Inst. de ususfr.
 num. 5. more suo hanc assignat, quia Romanis ita placuit. Alu ali-
 am, ut videre est apud Coras. ad. d. l. 4. Nobis non inconveniens vi-
 detur ea, quam ex *Egyd. Hortens. adducit Wegen. d. D. th. 4. in f.* Id vi-
 delicet ideò fieri, quod in usufructu sit, quod in accipientem etiam
 ante diem, aut conditionem transferatur, videlicet res ipsa : in ser-
 vitutibus verò nihil; non servitutes, quæ antequam patientia do-
 mini & usu alterius constituantur, non sunt : nec res ipsa, cum ser-
 vitutibus non omne ejus emolumentum contineant. (b) l. 5. ff. de Usufr.
 l. 14. l. 25. ff. quib. mod. ususfr. amitt. Ususfructus enim dividius est,
 ceteræ servitutes indivisæ, l. 19. ff. de usu & habit. l. 1. §. 9. l. 82. pr. ff. ad
 leg. Falcid. Paul. Berens. d. D. 4. th. 1. q. 6. Quo vero modo dividius dica-
 tur ususfructus mirè variant Dd. ut videre est apud Hillig. ad Don. lib.
 10. cap. 24. Bach. ad Treuttl. d. D. th. 3. lit. K. Valent. Riem. Dec. 5. q. 2. Nos
 ususfructum dividiuum dici putamus, respectu perceptionis fru-
 ctuum, quos dividiuos esse constat. Et hoc est, quod in d. l. 19. ff. de usu
 & habit. dicitur, frui quidem pro parte nos posse, sed non uti. Usus
 quippe factum individuum : fructus verò quia dividi possunt, & fa-
 ctum dividiuum continent, usumfructum etiam talem efficiunt.
 Don. d. lib. 10. cap. 24. Vult. ad pr. Inst. de Usufr. n. 14. Coman. 4. Comm. 5.
 wesenb. in w. ff. h. t. n. 4. Arum. d. Exercit. th. 24. Adde Gædd. ad l. 21. ff.
 de U. S. Forst. d. D. q. 4. Vacon. à Vacum. lib. 5. Decl. 68. num. 8. aliter atq;
 aliter hanc rem explicantes. (c) §. 2. Inst. de ususfr. adde quæ supra th. 7.
 lit. B. & C. dicta sunt. Ubi tamen notandum ususfructus & servi-
 tutum personalium, non à morte testatoris, sed ab aditâ demùm,
 hereditate diem cedere, l. un. ff. quand. dies ususfr. leg. Constituitur etiã
 ususfructus quidam à lege, ut patri vel avo in bonis ad ventitiis fili-
 orum familiâs, §. 2. Inst. per quas pers. l. 6. C. de bon. quæ liber. Item patri
 in bonis filiorum emancipatorum, pro parte dimidia, §. 2. Inst. d. 1. per
 quas

1. in §. ff. eodem.

quas pers. cuiq. Q. An etiam ususfructus feudi filio familiâs concessi, patri acquiratur? Negam. quia ususfructus ad accipientem feudum pertinet, 2.F.23. & feuda castrensiùm, vel quasi loco habenda sunt, arg. l. 1. §. 2. de pssim. Vult. 1. de feud. 4. n. 8. Bronch. cent. 2. misc. Aff. 38. Arum. Diss. Feud. 3. th. 39. Gerb. Dec. 5. q. 8. Tr. d. D. 16. th. 2. lit. B. (d) Senatus consultum enim hoc in gratiam testamentorum solùm introductum videtur: nec ulla fuit ratio, ut propter conventiones viventium, quai aliâs, quo volunt modo pacisci possunt, quasi contra naturam hoc constitueretur. Hinc in. d. §. 2. Inst. h. t. tantùm legatarii & heredis sit mentio; & nominatim in l. ff. de usuf. ear. rer. & c. Senatus censuisse dicitur, ut omnium rerum ususfructus legari posset. Connand. lib. 4. c. 4. Don. d. lib. 10. c. 4. Treutl. d. D. th. 2. lit. K.

X.

Constituto hoc modo ususfructu, & satisfactione præstitâ, (a) tribuitur Usufructuario jus utendi fruendi, (b) adeò ut etiâ locare, vendere, pignori dare &c. possit. (c)

(a) Aliâs non potest actionem, quam pro consequendo usufructu habet, cum effectu intentare, l. 13. pr. ff. h. t. l. 6. pr. §. 1. ut. in poss. legat. arg. l. 13. §. 8. ff. de act. empr. Imò si re traditâ, ususfructus nomine satisdatum non fuerit, durante usufructu dominis cautionem condicere poterit, l. 5. §. 1. ff. de usuf. ear. rer. l. 7. pr. ff. usuf. quemad. caveat. Estq; satisfactio hæc duplex, una ex Edicto prætoris, ad verum usumfructum pertinens, l. pr. l. 5. §. 1. usuf. quemad. cav. altera ex Scto, quasi ususfructus propria. d. §. 2. Inst. h. t. l. 2. ff. de usuf. ear. rer. Neutra tamen de ususfructus substantia est, l. 3. §. 4. in f. l. 7. pr. ff. usuf. quemad. cav. d. l. 5. §. 1. ff. de usuf. ear. rer. proindeq; ab herede, vel inter vivos usumfructum constituyente, remitti poterit: eum quilibet favori pro se introducto rectè renunciet, l. 51. C. de Episc. & Cler. l. 29. C. de pact. Fachin. 8. contr. 43. El. Rob. d. D. 8. th. 8. Paul. Berens. D. 4. th. 2. g. 7. Non à testatore t. pen. Cur. in poss. leg. l. 1. C. h. t. quia testator favori pro herede introducto renunciare nequit, arg. c. 12. vers. manifeste de for. compet. Fach. d. lib. 8. c. 42. Bronch. cent. 1. Aff. 89. Rober. d. D. th. 9. Ber. d. th. q. 6. Præstanda autem satisfactio est, l. 13. pr. ff. h. t. l. 5. §. 1. l. 7. pr. ff. usuf. quemad. cav. l. 1. C. h. t. id est fideiussoribus cavendum l. 1. ff. qui satisd. cog. l. 4. §. 5. ff. si quis caut. jud. fist. Geil. 2. obs. 47. n. 1. Gædd. de contr. stip. c. 5. n. 287. Bronch. cent. 1. misc. aff. 50. Arum. d. Exerc. 5. th. 20. Paul. Berens. d. th. q. f. Sed quid si usufructu-

O

atiue

arius ob paupertatem, vel aliam difficultatem fidei iussores reperire
nequeat; erit ne juratoriae cautioni locus? Quod negandum per d. §.
2. *Inst. h. t. l. 13. pr. ff. l. 4. C. eod. arg. l. 114. §. 12. ff. de leg. 1.* Ex aequitate tamen
& ut voluntati constituentis satisfiat, proprietarius usufructuario
annuatim certam, vel fructuum vel pecuniae quantitatem pendere
debet, ipsi quoque fructuario idonee eam de re cavere, *arg. l. 6. §. 1. C. de secund.*
nupt. Don. d. lib. 10. c. 14. Fach. d. lib. 8. contr. c. 40. Bronch. d. cent. Aff. 50. sub. f.
Myns. cent. 6. obs. 48. (b) Quo verbo veniunt omnes fructus, omniaque
emolumenta quae ex re, aut ejus occasione percipiuntur, non modo
naturalia, *l. 9. ff. h. t.* sed etiam civilia, ut pensiones, usurae, aliaque ob-
ventiones civiles, *l. 7. ff. eod.* Si modo ipse, vel alius ejus nomine perce-
perit, §. 37. *Inst. de rer. divis. l. 25. §. 1. in ff. de usuris.* Hinc quoque non mo-
do inchoatum aedificium ad fructus reponendos necessarium con-
summare, sed etiam novum usufructuarius extruere potest, *l. 13. §. 6. l.*
73. ff. h. t. Costal. ad l. 61. ff. eod. Coraf. 1. misc. 6. Quemadmodum & opus
novum nunciare solet nomine procuratorio, arg. l. 1. §. f. ff. de oper.
nov. nunc. Treutl. d. D. 1. b. 12. lit. c. Et servitutem fundo fructuario debi-
tam vindicare, l. 4. §. 4. ff. de remiss. Br. cent. 1. Aff. 90. Rober. d. D. 8. Coron.
3. Adde. Vult. lib. 1. n. discept. c. 18. Contra vero sustinere & onera praedio-
rum debet fructuarius, ut sunt tributa, vectigalia, stipendia & c. *l. 7. §. 1.*
l. 27. §. 3. ff. de usufr. Non tamen tenetur aes alienum defuncti solvere, ne-
quidem si sit fructuarius omnium bonorum, *arg. l. 1. C. si cert. petat. l. 2.*
C. de hered. act. junct. l. ult. ff. de usufr. *Costal. ad l. 34. ff. eod. Geil. 2. obs. 146.*
Fachin. 4. contr. 19. Gerb. Dec. 5. q. 9. (c) l. 8. pr. ff. de bon. auct. jud. possid. l. 28
eum seqq. l. 57. ff. h. t. §. 1. Inst. de usu & habit. l. 15. §. 2. ff. de pign. Eo ipso enim
dum locat, vendit aut pignori dat, ipse uti frui videtur, & jus illud per
intermediam personam conductorem, emptorem & c. retinere, *l. 38.*
ff. de usufr. l. 29. pr. ff. quib. mod. usufr. amitt. Bach. ad Treutl. d. D. 1. b. 10. lit.
A. Dn. Ungep. d. exerc. 6. q. f. Riem. d. D. 5. q. 2. Et in hoc differt ususfru-
ctus a servitutibus realibus, quae indistincte sive rusticae sive urbanae
sunt pignori dari nequeunt, *l. 11. §. f. ff. de pign.* Quamvis enim ea urba-
narum solum mentionem faciat, tamen & de rusticis accipienda;
cum omnium eadem sit ratio: praediis enim ita cohaerent, ut sine iis
esse nequeant, *l. 1. ff. comm. praed. §. 3. Inst. de serv. urb. & rust. praed. mul-*
to minus oppignorari. Constitueri autem servitutem pignoris jure
poteff

potest dominus, l. 12. ff. d. i. Duar. 2. D. 13. Pac. cent. 3. q. 20. Arum. d. Ex-
erc. th. 14. Treutl. d. D. 17. th. 12. lit. B. Paul. Berensf. d. D. th. 1. q. 7. Elias
Robér. d. D. 8. Cor. 1.

X I.

Amittitur usufructus præter modos communes,
(a) etiam morte usufructuarii, (b) & capitis deminuri-
one. (c) Quasi verò usufructus non aliter, quàm mor-
te & capitis deminutione. (d)

(a) Quales sunt rei interitus, aut mutatio, §. 3. *Inst. de usufr. l. 23.*
l. 24. ff. quib. mod. usufr. amitt. Consolidatio cum proprietate d. §. 3. *l. 17*
& *l. 27. ff. quib. mod. usufr. amitt.* Non usus per modum & tempus, d. §.
l. 20. l. 25. ff. d. i. quib. mod. usufr. Giphani. ad d. §. *Wesenb. in w. ff. d. i. n. 7. 8.*
Remissio sive cessio domino proprietatis facta: nam cedendo extra-
neo nihil agitur, d. §. 3. hoc est, non extinguitur, sed in priori causa
manet, arg. pr. *Inst. qui & ex quib. caus. manumitt.* Giphani. ad d. §. 3.
Wesenb. in w. ff. d. i. n. 5. Bronch. cent. 1. assert. 91. (b) d. §. 3. Inst. h. t. l. pen.
C. eod. & l. 3. §. fin. ff. quib. mod. usufr. amitt. Nisi expresse actum sit,
ut ad heredes transeat, *l. 5. pr. ff. quib. mod. usufr. amitt.* quo casu ta-
men ad primum tantùm, non ad ulteriores transit, *l. 14. ubi gloss. &*
Dd. C. de usufr. Schneid. ad d. §. 3. num. 3. Civitas verò, Collegium &c.
cum non moriantur, receptum est, ut usufructus iis relictus, vel 100
annis, veluti longissimo vitæ humanæ termino, *l. 56. ff. de usufr. l. 8.*
ff. de usufr. leg. vel quasi morte, hoc est, illorum dissolutione, aut
everfione finiatur, *l. 21. quib. mod. usufr. amitt. Foman D. 11 th. 10. lit. D.*
Verùm morte extincto usufructu quæri solet, ad quem fructus ul-
timi anni pertineant? Distinguendum est inter fructus perceptos
& adhuc pendentes: ut illi quidem ad usufructuarii heredes, *l. 12. §.*
3. ff. de usufr. l. 13. ff. quib. mod. usufr. amitt. hi verò ad dominum pro-
prietatis pertineant, §. 37. *Inst. de rer. divis. l. 8. in f. ff. de ann. leg.* quia
pars fundi esse censentur *l. 44. ff. de R. V. Treutl. d. D. th. 8. lit. D.*
Non admittenda igitur Cujac. & aliorum opinio, qui vel pro rata
anni dividendos fructus, vel saltem impensam culturæ præstandam
existimant. Nam quamvis æquitatem quandam sapere videatur,

textu tamen juris destituitur, ut rectè *Bach. ad Treutl. d. loco. (c) d. §. 3. Inst. h. t. l. 1. ff. quib. mod. ususfr. l. 16. §. 2. ff. de usufr.* Quod verum est de maxima & media, quæ libertatem aut civitatem adimunt, adeoq; mortem civilem inducunt. Minima autem capitis deminutione ususfructus hodiè non amittitur, *l. pen. C. h. t. Wesenb. in w. ff. d. t. n. §. (d) §. 2. supra h. t. l. 9. l. 20. ff. de usufr. ear. rer. qua ususfr. consum. Wesenb. ad d. t. num. fin.*

XII.

Usus est jus alienis rebus utendi, (a) salvâ ipsarum substantiâ. (b) Habitatio est jus alienas ædes inhabitandi. (c)

(a) Ad quotidianum videlicet usum & necessitatem. Nam hæc præcipua differentia est inter usumfructum & usum, quod ususfructus etiam ad voluptatem pertineat, proindeq; omnia emolumenta, quæ ex re quocunq; modo percipi possunt, contineat: Usus vero ad necessitatem solum, & quantum opus est, ad victum utenti, *l. 1. ff. de usu & habit.* Quod superest ex fructibus, neq; reponere neq; vendere potest, sed domino proprietatis relinquere cogitur. *§. 1. Inst. d. t. & l. 12. ff. eod.* Quæ etiam ratio esse viderur, quod usus sit jus individuum, non dividuum, ut ususfructus. Quamvis enim & usus perceptionem quandam fructuum contineat: tamen cum ea ad victum quotidianum referatur, meritò sub partitionem non cadit: cum nec vivi pro parte possit. *Conn. 4. Comm. 5. Wesenb. in w. ff. h. t. n. 4. (b) arg. pr. Inst. de usu & habit. ubi Myns.* Hinc ususarius eandem præstare debet cautionem, quam usufructuarius, *l. 5. §. 1. ff. usufr. quemad. cav. (c) §. 5. Inst. d. t.* Quæ licet cum usu ædium effectu penè idem sit jus, *l. 10. pr. ff. h. t.* Differt tamen ab eodem, quod habitatio locari aliis possit, *§. pen. Inst. d. t.* usus verò nequeat. 2. Quod usus non utendo & capitis deminutione pereat, habitatio verò neutro horum tollatur, *d. l. 10. pr.* Quo posteriori modo habitationem etiam ab usufructu differre palàm est: Et præterea in eo, quod ususfructus non locari modò & vendi, sed & donari possit, *§. 1. Inst. de usu & habit. l. 12. §. 2. ff. de usufr. habitatio verò donari nequeat, d. l. 10. in pr. Adde Giphm.*

ad d. §. 5. h. t.

E I N I S.

99 A 6938

ULB Halle
002 822 58X

3

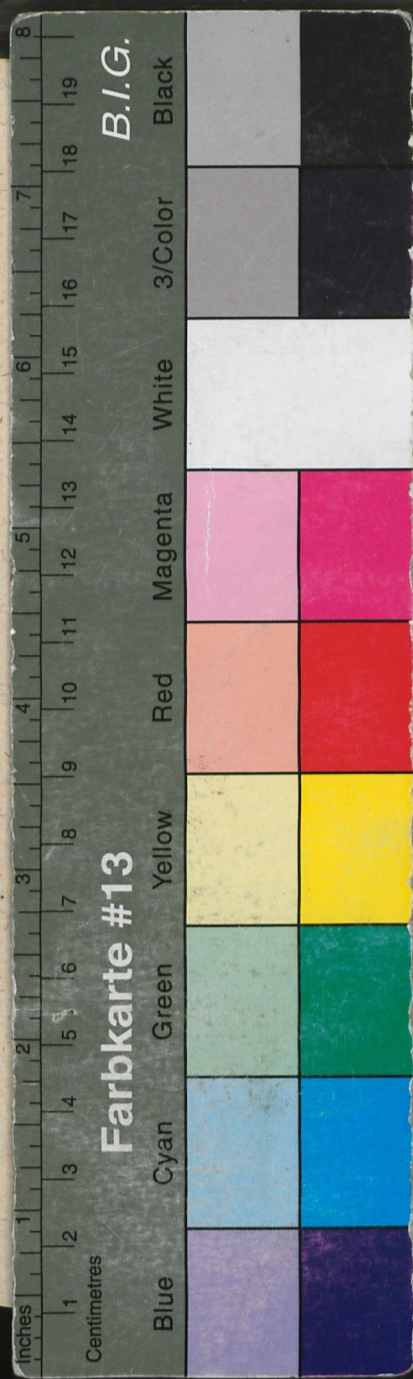

17 17

B.I.G.

Farbkarte #13

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

QUINTA.

NEAS ONES.

A.
tate
dicæ in celeberrima
na.

LUDWELL
O.
Dominis Collegis
uit,

EMERANUS
B.
ario,

XXVII.

ICORUM,
aris Scherffij,
graphi.

